

ОБРАЗОВАНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА

Основните резултати от проведените от Националния статистически институт (НСИ) годишни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, показват, че:

- през учебната 2024/2025 година в предучилищното образование (детските градини и подготвителните групи в училищата) са записани 217.2 хил. деца;
- към 31.12.2024 г. в страната функционират 2 329 училища, в които са записани 713.5 хил. ученици;
- основно образование през 2024 г. са завършили 59.8 хил. ученици, а средно - 43.4 хиляди;
- записаните в различните степени на висшето образование („професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“) за академичната 2024/2025 година са 203.5 хиляди;
- към 31.12.2024 г. за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ у нас се обучават 5 029 лица, от които 574 са чужди граждани.

Предучилищно образование

Към 31.12.2024 г. в страната функционират 1 830 самостоятелни детски градини, от които 125 частни. В предучилищно образование, провеждано в детските градини и подготвителните групи в училищата, са записани 217.2 хил. деца, от които 51.4% са момчета.

Обхватът на децата в това образователно ниво, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹ за учебната 2024/2025 година, е 88.6%. Този показател е най-висок в област Смолян (98.7%), а най-нисък - в област Сливен (72.7%).

Средният брой деца в една самостоятелна детска градина за страната е 119, като в градовете е значително по-голям - 152, отколкото е в селата - 62.

През учебната 2024/2025 година в частни образователни институции са записани 6 596 деца, или 3.0% от всички записани в предучилищно образование.

Педагогическият персонал, зает в предучилищно образование, е 20.9 хиляди, като детските учители са 86.2% от общия брой.

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

ОБРАЗОВАНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024/2025

Училищно образование

Към 31.12.2024 г. в страната функционират 2 329 училища, от които 129 начални, 1 110 основни, 70 обединени, 114 гимназии, 505 средни, 21 училища по изкуствата, 25 спортни и 355 професионални гимназии. В сравнение с предходната година общият брой на училищата намалява с 12.

Броят на учениците, записани във всички видове училища, е 713.5 хил., от които 15.3 хил. са записани в частни училища. Средно на една паралелка в държавните училища се падат по 21 ученици, а в частните - по 14.

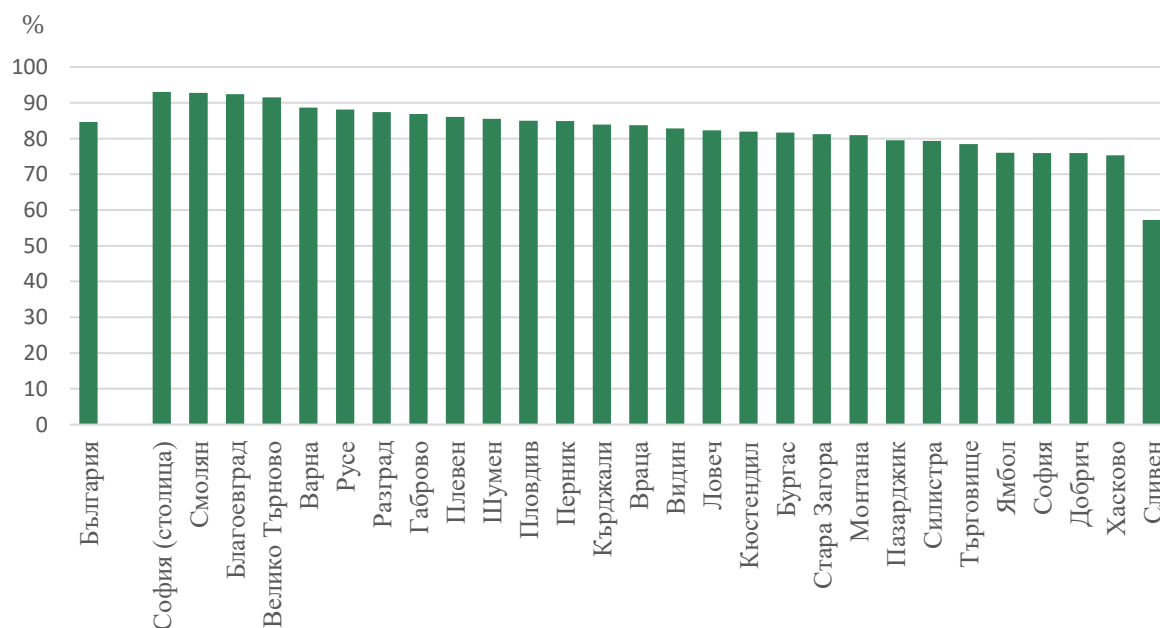
В професионални програми са записани 169.4 хил. ученици, като сред тях преобладават момчетата - 58.4% от общия брой.

Обхватът на училищното образование, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване² за учебната 2024/2025 година, е:

- 92.7% за началния етап на образование,
- 89.6% за прогимназиалния етап и
- 84.7% за гимназиалния етап.

Коефициентът за гимназиалния етап възлиза на 85.8% за момчетата и 83.5% за момичетата, като по области варира от 93.1% в София (столица) до 57.2% в Сливен.

Фиг. 1. Групов нетен коефициент на записване в гимназиален етап на образование по области, 2024/2025 учебна година

² Груповият нетен коефициент на записване в училищното образование е изчислен в проценти като отношение на броя на учениците на възраст 7-10 години в началното образование, 11-13 години в прогимназиалното и 14-18 години в гимназиалното образование към броя на населението в същите възрастови групи.

ОБРАЗОВАНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024/2025

Основно образование през 2024 г. са завършили 59.8 хил. ученици, а средно - 43.4 хиляди.

Степен на професионална квалификация е придобита, както следва:

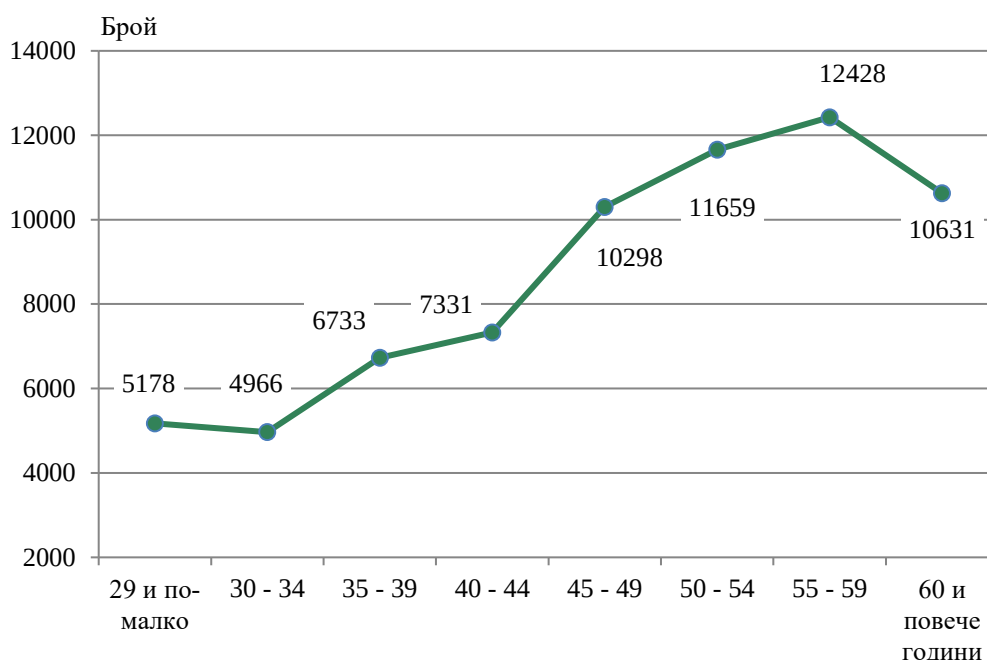
- първа степен - 481 ученици;
- втора и трета степен - съответно 2.5 хил. и 18.7 хил. ученици.

При завършилите програми за придобиване на трета степен професионална квалификация най-висок е относителният дял на учениците, изучавали специалности в област³:

- „Техника“ (24.1%);
- „Информатика“ и „Услуги за личността“ (и двете с по 16.8%);
- „Стопанско управление и администрация“ (13.2%);
- „Изкуства“ (11.0%).

През учебната 2024/2025 година учителите (вкл. директори и заместник-директори с преподавателска заетост) във всички видове училища са 69.2 хил., от които 69.6% са със завършена образователно-квалификационна степен „магистър“. В учителската професия преобладават жените - 82.1% от общия брой, а една трета от всички учители са на възраст 55 или повече години.

**Фиг. 2. Преподаватели в училищата по възрастови групи,
2024/2025 учебна година**

³ За професионалното образование и обучение областите на образование са представени според Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

Професионално обучение за възрастни

В програми за професионално обучение срещу заплащане за придобиване на степен на професионална квалификация в центрове за професионално обучение и професионални гимназии през 2024 г. са били записани 12.1 хил. лица на възраст 16 и повече години. По степени на професионална квалификация разпределението им е следното: първа степен - 3.7 хил., втора степен - 2.9 хил. и трета степен - 5.5 хил. души.

За придобиване на IV-та степен професионална квалификация в професионалните колежи са се обучавали 787 курсисти, от които най-многобройни са били изучаващите специалности в областта „Обществена сигурност и безопасност“ (272 курсисти) и „Услуги за личността“ (251).

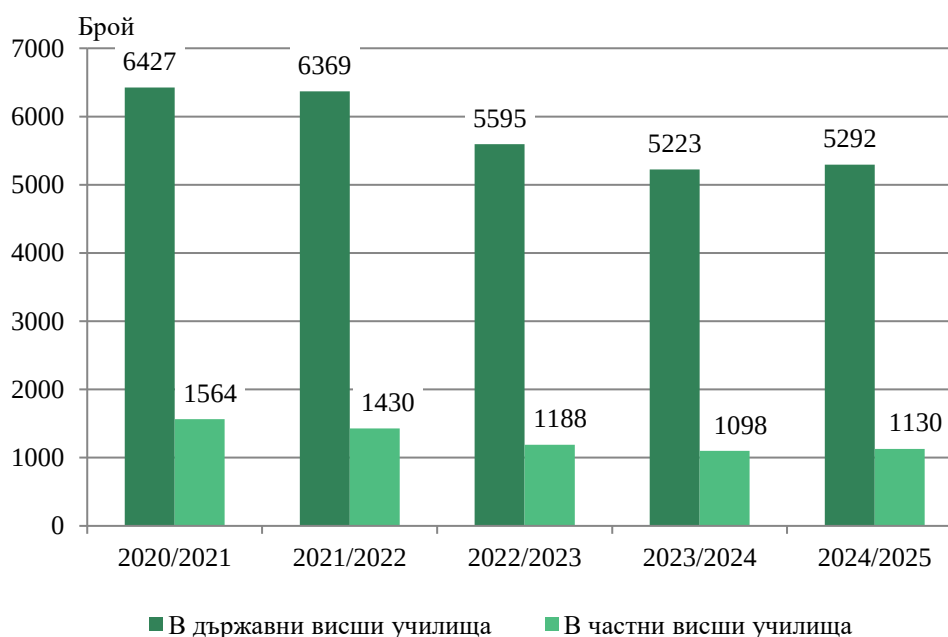
Висше образование

През учебната 2024/2025 година студентите в България, записани в четирите образователно-квалификационни степени „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“, са 208.5 хиляди.

Колежи (образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“)

През учебната 2024/2025 година за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър“ в коледите се обучават 6 422 студенти, от които 89.2% са български граждани. От общия брой студенти в тази ОКС 1 130 души, или 17.6%, са записани в частни колежи.

Фиг. 3. Студенти в колежи⁴

⁴ 2023/2024 - прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни и методологията.

ОБРАЗОВАНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024/2025

През 2024 г. ОКС „професионален бакалавър“ са придобили 1 601 студенти, от които 66.2% са жени. Най-голям е броят на дипломираните по специалности в следните области на образование⁵:

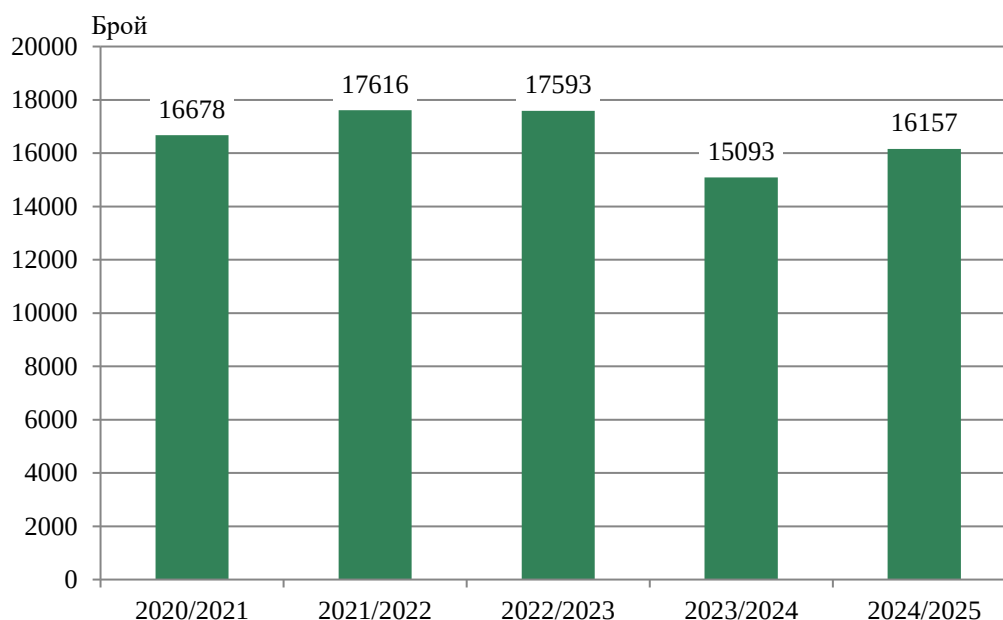
- „Здравеопазване“ - 832 души (52.0%);
- „Технически науки и технически професии“ - 229 души (14.3%);
- „Бизнес и администрация“ - 174 души (10.9%);
- „Персонални услуги“ - 117 души (7.3%);
- „Образование“ - 108 души (6.7%).

Университети и специализирани висши училища (образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“)

През учебната 2024/2025 година за придобиване на ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в университетите и специализираните висши училища се обучават 197.1 хил. студенти, от които в частни учебни институции са записани 21.9 хил., или 11.1%.

Български граждани са 180.9 хил., или 91.8% от всички студенти в университети и специализирани висши училища, а чужди граждани - 16.2 хиляди.

Фиг. 4. Студенти чужденци в университети и специализирани висши училища⁶

Най-голям е броят на чуждестранните студенти от Гърция - 20.0%, следват тези от Обединеното кралство - 13.7%, Украйна - 10.7%, Германия - 9.5% и Италия - 6.3%, от общия брой чуждестранни студенти. Студентите чужди граждани у нас избират да

⁵ Съгласно Класификация на областите на образование и обучение 2015 (КОО - 2015).

⁶ 2023/2024 - прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни и методологията.

учат специалности предимно в областта на здравеопазването, като 61.5% от тях се обучават в тази област, а 45.8% от всички чуждестранни студенти изучават специалност „Медицина“.

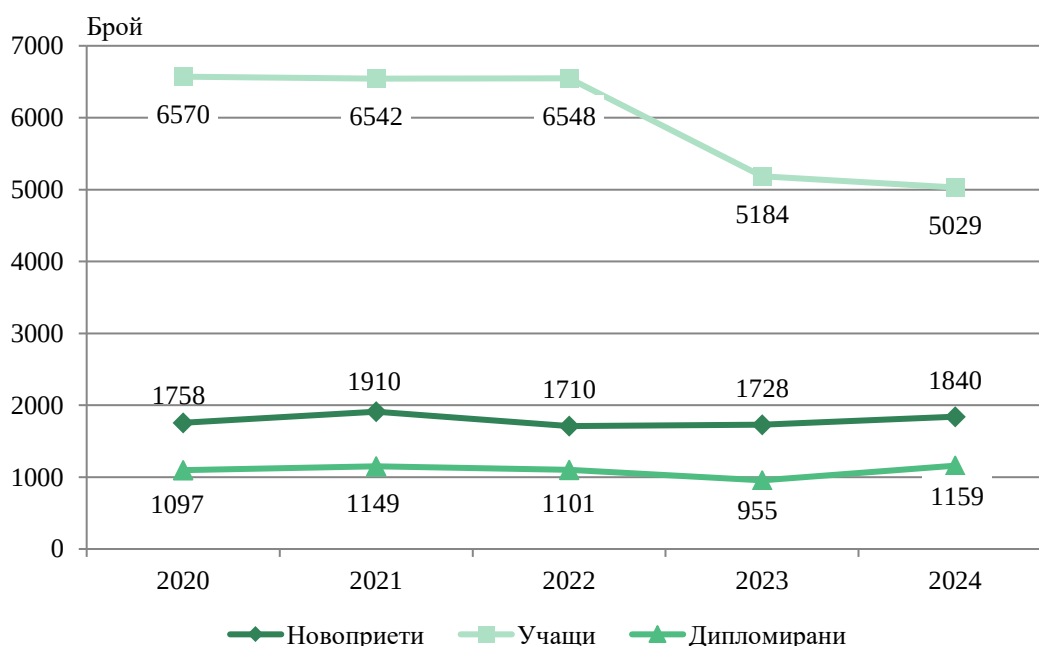
През 2024 г. в университетите и специализираните висши училища в страната са се дипломирали 46.2 хил. души, от които придобилите ОКС „бакалавър“ са 23.0 хил., а ОКС „магистър“ – 23.2 хиляди.

Броят на дипломираните е най-висок в областите на образование „Бизнес и администрация“ (22.9%), „Образование“ (16.8%), „Здравеопазване“ (10.2%), „Технически науки и технически професии“ и „Науки за обществото и човешкото поведение“ (по 8.3%).

Образователна и научна степен „доктор“

Към 31.12.2024 г. у нас се обучават общо 5 029 докторанти (фиг. 5), като от тях 52.0% са жени. В редовна форма на обучение са зачислени 3 063 души, или 60.9% от докторантите. Най-голям дял от докторантите се обучават в област София (столица) – 57.0%, следвана от областите Пловдив (11.3%), Варна (9.2%) и Велико Търново (7.1%).

Фиг. 5. Новоприети, учащи и дипломирани докторанти⁷

Чуждестранните докторанти са 574, или 11.4% от общия брой. Най-висок е дялът на тези от Китай – 34.1%, следвани от докторантите от Гърция (14.3%), Израел (7.3%) и Република Северна Македония (6.1%).

В частни институции се обучават 3.7% от докторантите, като 84 души от тях, или 14.6%, са чужди граждани.

⁷ 2023 - Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни.

ОБРАЗОВАНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024/2025

През 2024 г. образователна и научна степен „доктор“ са придобили 1 159 души, от които 640, или 55.2%, са жени. Най-голям е дялът на дипломираните в следните области на образование:

- „Здравеопазване“ - 166 души (14.3%);
- „Науки за обществото и човешкото поведение“ - 162 души (14.0%);
- „Бизнес и администрация“ - 103 души (8.9%);
- „Образование“ - 101 души (8.7%);
- „Технически науки и технически професии“ - 88 души (7.6%);
- „Изкуства“ - 81 души (7.0%).

Методологични бележки

От 2021/2022 учебна година Националният статистически институт (НСИ) промени източника на данни за изследванията на предучилищното и училищното образование, като използва изцяло информация от административните регистри на Министерството на образованието и науката, поради което е налице прекъсване на динамичния ред. Допълнителна информация е публикувана на интернет сайта на НСИ към [метаданните за изследванията](#).

От учебната 2023/2024 учебна година НСИ промени източника на данни за студентите и докторантите във висшето образование, като използва изцяло информация от административните регистри на Министерството на образованието и науката, поради което е налице прекъсване на динамичния ред.

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба в България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011) и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да се намерят на [сайта на НСИ](#), раздел „Образование и учене през целия живот“, както и в Информационна система [ИНФОСТАТ](#).